

ผลการสนับสนุนและให้ความรู้ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมแก่ผู้ดูแล
ในการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลการสนับสนุนและให้ความรู้ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมแก่ผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน
(EFFECT OF EDUCATIVE SUPPORTIVE AND PARTICIPATORY LEARNING ON
CAREGIVERS' CARING BEHAVIOR OF ELDERLY WITH DIABETES MELLITUS)

อารมย์ อร่ามเมือง 4737124 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: อาภาพร เผ่าวัฒนา, Ph.D., (Nursing), สุนีย์ ละกำป็น กศ.ด.
(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานในผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมแก่ผู้ดูแลในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน ชุมชนกระดังงา จังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งเป็นผู้ดูแลกลุ่มทดลอง และผู้ดูแลกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 44 คน ระยะเวลาในการศึกษา 8 สัปดาห์ เป็นระยะทดลอง 4 สัปดาห์ และระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ โปรแกรมเป็นการประยุกต์ทฤษฎีการสนับสนุนและให้ความรู้ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, Repeated measure ANOVA และ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน ที่สนใจต่อการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน การปฏิบัติในการดูแลผู้สูงอายุเบาหวานสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$) เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มทดลอง พบว่า หลังการทดลองและระยะติดตามผล มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน ที่สนใจต่อการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน การปฏิบัติในการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < .001$)

ผลการวิจัยนี้จึงเป็นการสนับสนุนว่าการพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน ปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อการดูแลผู้สูงอายุเบาหวาน และเพิ่มทักษะการปฏิบัติในการดูแลผู้สูงอายุเบาหวานของผู้ดูแล ซึ่งควรนำมาเป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการดูแลผู้ป่วยเบาหวานในชุมชน

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุเบาหวาน / ผู้ดูแล / การพยาบาลระบบสนับสนุนและให้ความรู้ /
กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

135 หน้า

EFFECTS OF EDUCATIVE SUPPORTIVE AND PARTICIPATORY LEARNING
ON CAREGIVERS ' CARING BEHAVIOR FOR ELDERLY PEOPLE WITH DIABETES
MELLITUS

ARROM ARAMMUENG 4737124 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORS: ARPAPORN POWWATTANA, Ph.D., SUNEI LAGAMPAN, Ed. D.

ABSTRACT

Presently, the population of elderly people with diabetes mellitus has been increasing, and is an important public health problem. The purpose of this quasi-experimental study was to evaluate the effect of educative supportive and participatory learning on caregivers' caring behavior for elderly people with diabetes mellitus. The sample included the caregivers of elderly people with diabetes mellitus in Kradangnga community, Samutsongkram province. The experimental group and the comparison group both had 44 caregivers. The research procedure included 4 weeks of intervention and 4 weeks follow up. This program applied Educative Supportive Theory and Participatory Learning. Data were collected by questionnaires. Statistical analysis was performed using percentage, mean, standard deviation, independent t-test, and repeated measure ANOVA.

The results of this study indicated that, after the experiment, the experimental group had a significantly higher mean score of knowledge, attitude and practice of caring behavior for elderly people with diabetes mellitus compared to the comparison group (p-value<.001). After follow up, the experimental group had a significantly higher mean score of knowledge, attitude and practice of caring behavior for elderly people with diabetes mellitus than before the experiment (p-value<.001).

The results of this study indicate that the Educative Supportive Theory and Participatory Learning had some effect on increasing knowledge attitude and practice on caregivers' caring behavior for elderly people with diabetes mellitus. This should be included in modern practice for caring for elderly people with diabetes mellitus in a community

KEY WORDS: ELDERLY WITH DIABETES MELLITUS / CAREGIVER /
EDUCATIVE SUPPORTIVE THEORY / PARTICIPATORY LEANING

135 pp.